

ගා/පී. දේ විස්. කුලරත්න විද්‍යාලය
G/P. De S. Kularathna College

විභාග අංකය			

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2025

01 S II

12 ලේඛන

හොඟක විද්‍යාව II

කාලය : පැය 2 ම්. 10 සි.

වැදගත් :

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 12 කින් යුත්ත වේ.
- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A හා B යන කොටස් දෙකකින් යුත්ත වේ. කොටස් දෙකට ම නියමිත කාලය පැය 02 සි ම්. 10 කි.
- ගණක යන්තු භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.

A කොටස - ව්‍යුහගත රාවනා

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම පත්‍රයේම සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවිමට ප්‍රමාණවත් බව ද දිරස පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බව ද සලකන්න.

B කොටස - රාවනා

මෙම කොටස ප්‍රශ්න භතරකින් සමන්විත වේ. මින් ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු "A" සහ "B" කොටස් එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ "A" කොටස උඩින් තිබෙන පරිදි අමුණා, විභාග ගාලාධිපතිව භාර දෙන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ "B" කොටස පමණක් විභාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමට ඔබට අවසර ඇත.

$$g = 10 \text{ ms}^{-2}$$

පරීක්ෂකයාගේ ප්‍රශ්නේෂනය
සඳහා පමණ යි.

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබු ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
	8	
එකතුව		

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමෙන්		
අකුරෙන්		

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා
ප්‍රශ්න සියලුම පිළිතුරු සපයන්හ. $g = 10 \text{ms}^{-2}$ ලෙස ගන්න.

- (01) (a) දිග 20 cm, පළල 3 cm හා සනකම 5 mm පමණ වන ලෝහ පටියක සනකම ලබා ගැනීමට පාසැල් පරීක්ෂණාගාරයේ ඇති උපකරණ කිහිපයක් හිජුයෙකුට සපයා ඇත. දී ඇති උපකරණ හා එවායේ කුඩාම මිනුම පහත දැක්වේ.

ගෝලමානය - 0.01 mm

වර්තනීයර කැලීපරය - 0.1 mm

වල අන්වීක්ෂය - 0.01 mm

මිටර කෝදුව - 1 mm

මයිකෝර්මිටර ඉස්කරුප්පූ ආමානය - 0.01 mm

- (i) පාසැල් පරීක්ෂණාගාරය තුළ හාවිතා වන මිනුම උපකරණයකින් ගන්නා ලද මිනුමක් නිවැරදි මිනුමක් ලෙස සැලකීමට පවත්වා ගත හැකි උපරිම ප්‍රතිගත දේශය කොපමණ ද?
-

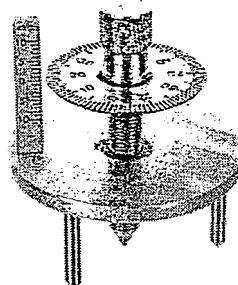
- (ii) ලෝහ පටියේ සනකම සඳහා ගනු ලැබූ දළ මිනුමට අදාළ නිවැරදි මිනුම ලබා ගැනීම සඳහා ඉහත උපකරණ හාවිතයේ දී ඇති වන ප්‍රතිගත දේශ සොයා පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

උපකරණය	ප්‍රතිගත දේශය
මිටර කෝදුව	
වර්තනීයර කැලීපරය	
මයිකෝර්මිටර ඉස්කරුප්පූ ආමානය	
ගෝලමානය	
වල අන්වීක්ෂය	

- (iii) ඉහත සම්පූර්ණ කළ වගුව උපයෝගී කර ගතිමින් ලෝහ පටියේ සනකම ලබා ගැනීම සඳහා ඔබ තෝරා ගන්නා වඩාත්ම උච්ච උපකරණය කුමක් ද?
-

- (b) පාහල් පරීක්ෂණාගාරයේ ඇති ගෝලමානයේ ඉස්කරුප්පූ අන්තරාලය 1 mm වන අතර, වෘත්තකාර පරිමාණය කොටස් 50 කට බෙඳා ඇත.

- (i) මෙම උපකරණයේ කුඩාම මිනුම ගණනය කරන්න.
-
-

- (ii) ගෝලමානයක් හාවිතයෙන් පාඨාංක ලබා ගැනීමට ප්‍රථම කුමක් සිදු කළ යුතු ද? එය සිදු කරන්නේ කෙසේ ද?

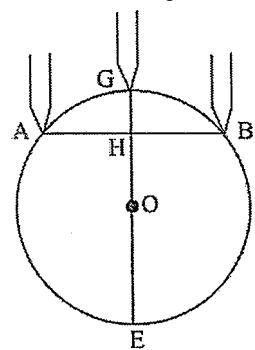
සිදු කළ යුත්ත :

සිදු කළ යුතු ආකාරය :

(c) ගෝලමානයක් හාවිතයෙන් ගෝලීය පෘෂ්ඨයක වකුතා අරය නිර්ණය කිරීමට ශිෂ්‍යයෙකුට නියම ව ඇත.

(i) ගෝලීය පෘෂ්ඨයක වකුතා අරය නිර්ණය කිරීම සඳහා ගෝලමානයෙන් ලබා ගන්නා මිනුම (h) කුමක් ද?

.....
.....

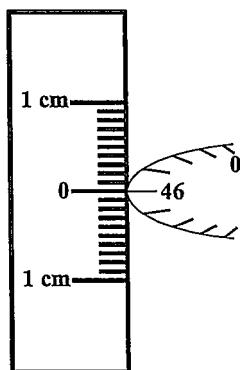
(ii) h ට අමතරව ලබා ගත යුතු මිනුම (a) කුමක් ද? ඒ සඳහා හාවිතා කරන මිනුම් උපකරණය කුමක් ද?

.....
.....

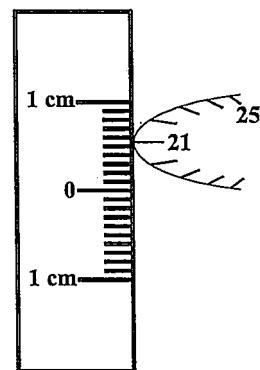
(iii) a ලබා ගන්නා ආකාරය ලියා දක්වන්න.

.....
.....

(iv) h පායිංකය ලබා ගැනීමේදී ගෝලමානයේ පිහිටීම දෙකට අදාළ පරිමාණ කියවීම් පහත රුපයේ දැක්වේ.

අංගමික පිහිටුම

අවසාන පිහිටුම

h හි අගය සොයන්න.

.....
.....

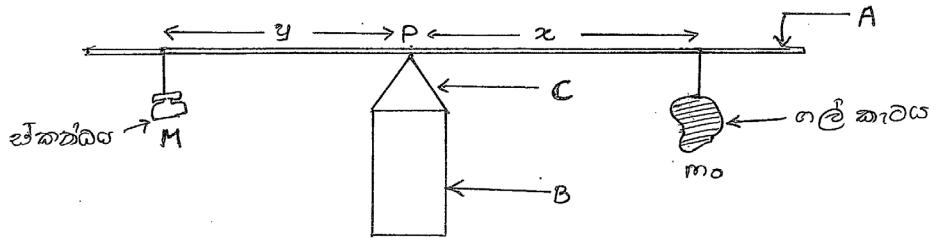
(v) $a = 3 \text{ cm}$ නම් ගෝලීය පෘෂ්ඨයේ වකුතා අරය (R) ගණනය කරන්න. ඒ සඳහා පහත සමිකරණය යොදා ගන්න.

$$R = \frac{a^2}{6h} + \frac{h}{2}$$

.....
.....

(vi) ඉහත b (ii) සඳහන් කියාවලිය සිදු කිරීමට තල ද්ර්පණයක් හාවිතා කළ හැකි ද? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

(02) ගල් කැටයක ස්කන්ධය සෙවීමට සුරුණ මුලධර්මය යොදා ගන්නා ඇටවුමක් පහත දැක්වේ.

(i) A, B, C නම් කරන්න.

A - B -

C -

(ii) හාර එල්ලීමට ප්‍රථම මෙම පරීක්ෂණයේ දී ප්‍රථමයෙන් සිදුකරන්නේ කුමක් ද?

(iii) හාර එල්ලීමට යොදා ගන්නා තන්තුවල තිබිය යුතු ලක්ෂණ 03 ක් ලියන්න.

(iv) $M = 50 \text{ g}$ නම් m_0 ස්කන්ධය ද 50 g ට ආසන්න ස්කන්ධයක් විමෝ වාසිය කුමක් ද?

(v) සුරුණ මුලධර්මය හාවිතයෙන් y , M , x , m_0 අඩංගු ප්‍රකාශනයක් y සඳහා ලබා ගන්න.

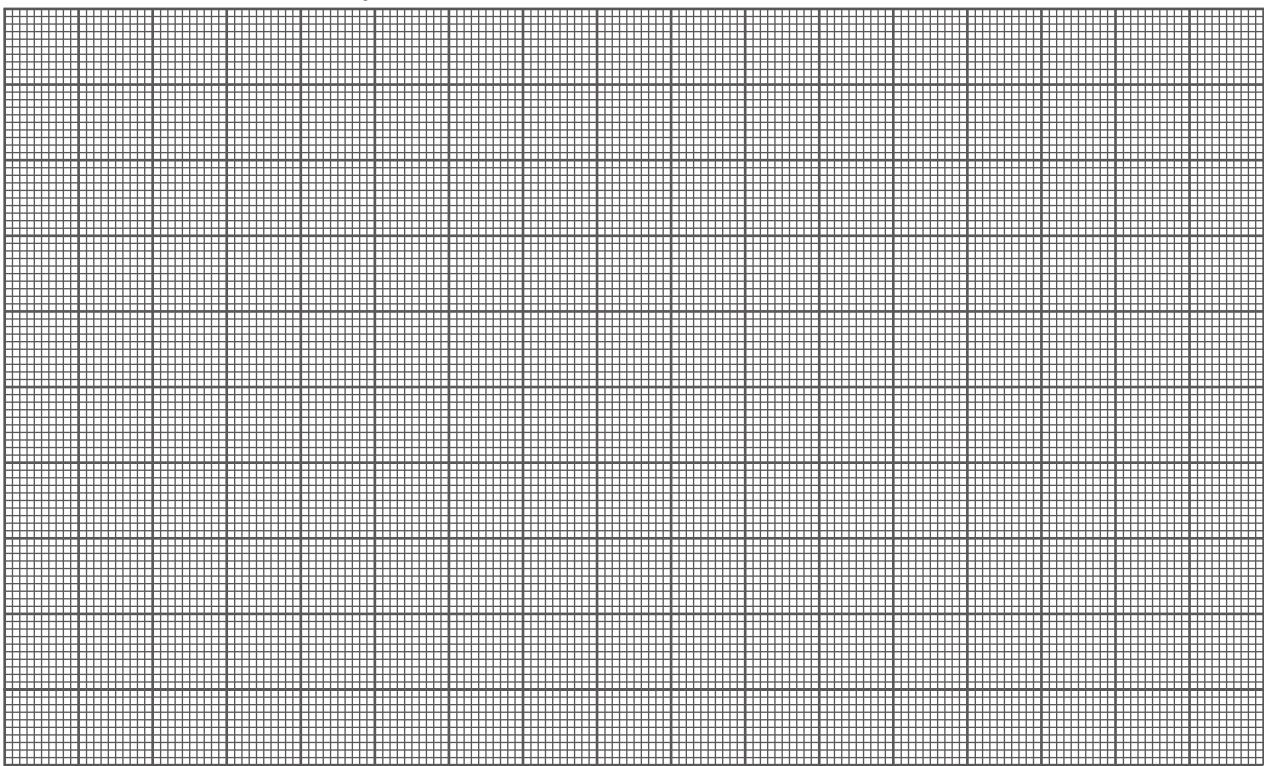
(vi)

x / cm	8.0	12.0	16.0	20.0	24.0
y / cm	7.1	11.9	16.7	21.5	25.3

x හා y සඳහා ලබාගත් පාඨාංක ඉහත වගුවේ දැක්වේ.

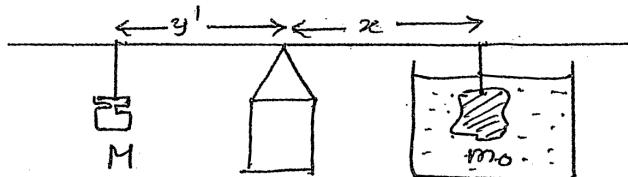
(a) මෙම පාඨාංක පිළිබඳව සැහීමකට පත්වීය හැකි ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු දෙකක් දෙන්න.

(b) එම අගයන්ට අදුල ප්‍රස්ථාරය ප්‍රස්ථාරගත කරන්න.

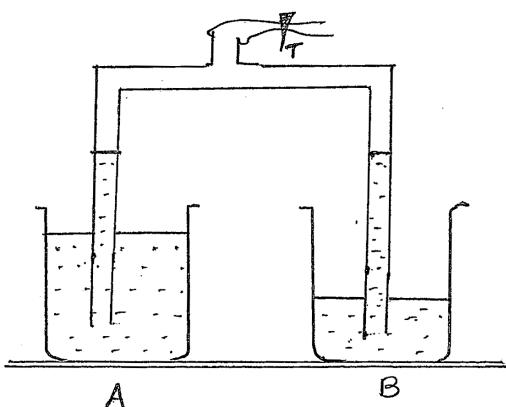
(c) ප්‍රස්ථාරය භාවිතයෙන් m_0 හි අගය සොයන්න.

(vii) ගල් කැටයේ සනත්වය සෙවීම සඳහා ගල්කැටයේ පිහිටීම වෙනස් නොකොට දිජ්‍යෝයෙක් ජල බේකරයක ගල්කැටය පහත පරිදි ගිල්වා නැවත සමතුලිත කිරීමට M ස්කන්ධයේ පිහිටීම වෙනස් කරන ලදී.

ජලයේ සනත්වය P_w , y^1 , y ඇසුරින් විදුරුවල සනත්වය ρ සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබා ගන්න.

(03) හෙයාර් උපකරණයක් භාවිතයෙන් ද්‍රවයක සාර්ථක සනත්වය සෙවීමට දිජ්‍යෝයෙක් සැලසුම් කරයි.

- (i) A හා B බිජර දෙකට ජලය හා භුමිකෙල් දාවන වෙන වෙනම දමා ඇති අතර එක් එක් බදුනේ ඇත්තේ කවර ද්‍රවය දැයි නම් කරන්න.

A -

B -

- (ii) ඉහත රුපයේ ද්‍රව කදන් තෙහළ යාම සඳහා වියයුතු අවශ්‍යතාවය කුමක් ද?

.....

- (iii) ඒ සඳහා කළයුතු කාර්යය කුමක් ද?

.....

- (iv) පරීක්ෂණයට අවශ්‍ය නමුත් දී ඇති රුපයේ පෙන්වා තොමැති මිනුම් උපකරණය හා අමතර උපාංගය නම් කරන්න.

(a) මිනුම් උපකරණය :-

(b) අමතර උපාංගය :-

- (v) භුමිකෙල්වල සාපේශ්‍ය සනත්වය මැනීමට ගත යුතු මිනුම් මොනවා ද?

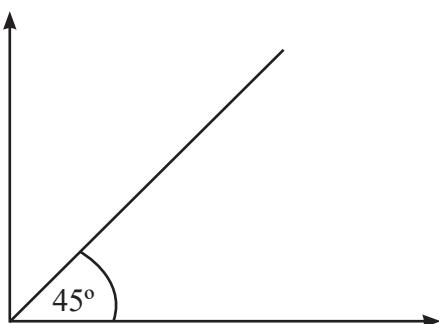
.....

- (vi) අදාළ මිනුම් රුපසටහනේ ලකුණු කොට (ද්‍රව පෘත්‍රයේ සිට ඉහළට), ඒවා ඇසුරින් සමිකරණයක් ලියා සාපේශ්‍ය සනත්වය අනුකූලණය මගින් ලැබෙන සේ සමිකරණයේ විව්ලය සකස් කරන්න.

.....

.....

- (vii) අදාළ ප්‍රස්ථාරයේ දළ හැඩය පහත අදින්න. අක්ෂ නම් කරන්න.

- (viii) ඉහත පරීක්ෂණය CuSO_4 වල සාපේශ්‍ය සනත්වය සෙවීම සඳහා සිදු කළේ නම් ලබා ගත් පායාංක වලට අනුරුපව ලැබිය යුතු ප්‍රස්ථාරය ද ඉහත ප්‍රස්ථාරයේම ඇද නම් කරන්න.

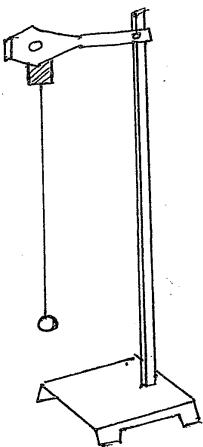
- (ix) ද්‍රව කදන්හි උස සැම විටම හැකි තරම විශාල අයක් ගැනීම සුදුසු මන් ද?

.....

- (x) (a) u නලයට වඩා මෙහි ඇති වාසිය කුමක් ද?

.....

- (b) මෙවැනි පරීක්ෂණ වලදී විගාල අභ්‍යන්තර අරයෙන් යුත් තැබූ නැඟීමෙන් වන වාසිය කුමක් ද?
-
- (04) රුපයේ පෙන්වා ඇති පරිදි සරල අවලම්බය භාවිතා කොට ගුරුත්වා ත්වරණය (g) නිර්ණය කිරීමට ඔබට නියමව ඇත.

- (a) මෙම පරීක්ෂණය සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අමතර මිනුම් උපකරණ සහ අයිතම නම් කරන්න.
- අමතර මිනුම් උපකරණ :
- අමතර අයිතම :
- (b) (i) සරල අවලම්බයක දේශීලන කාලාවර්තය (T) සඳහා ප්‍රකාශණයක් දේශීලන දිග (l) සහ ගුරුත්වා ත්වරණය (g) ඇසුරින් ලියා දක්වන්න.
-
- (ii) මෙම පරීක්ෂණයේ නිශ්චිත දේශීලන දිග කුමක් ද?
-
- (iii) මෙහිදී අවලම්බයේ නුල පොරොප්ප සිදුරක් තුළින් යෙදීමේ ඇති වාසිය කුමක් ද?
-
- (iv) අවලම්බය දේශීලනය කරවන නිවැරදි ආනත කෝණය කොපමණ ද?
-
- (v) විරාම සටිකාව ක්‍රියාත්මක කොට දේශීලන ගණනය කිරීමේ දේශීලනය මග හරවා ගන්නේ කෙසේ ද?
-
- (c) සුදුසු සරල රේඛා ප්‍රස්ථාරයක් ඇදීම මගින් ගුරුත්වා ත්වරණය (g) නිර්ණය කිරීමට සම්කරණය සකසන්න.
-

- (d) ප්‍රස්ථාරයෙන් ලකුණු අනුකූලතාය $\frac{1}{46} \times 10^{-2} \text{ S}^2 \text{ m}^{-1}$ නම් g හි අගය සොයන්න.

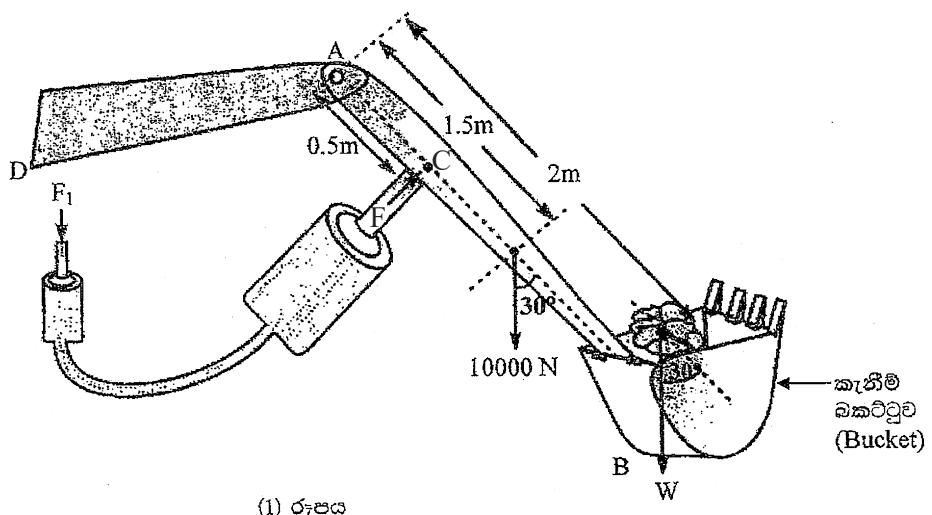
.....
.....

- (e) ඔහුගේ (a) හි සඳහන් කළ අයිතමය තැබිය යුතු ස්ථානය රුපසටහනේ ලකුණු කරන්න.

- (f) මෙම පරීක්ෂණයේදී දිග සම්බන්ධ ප්‍රතිගත දේශය 1% ක් වන පරිදි තබා ගත යුතු, තන්තුවේ අවම දිග කොපමණ දී?

B කොටස - රචනා
ප්‍රශ්න හතරේන් දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. g = 10ms⁻² ලෙස ගෙන්න.

- (05) බැකෝ යන්තුයක් යනු උව පද්ධතියක් සහිත කැනීම යන්තුයක් වන අතර, එහි බාහුවේ එක් කෙළවරකට කැනීම බකටුව (digging bucket) සවි කොට ඇත. බැකෝ යන්තුයෙන් විශාල හාරයන් කැනීම කිරීම මෙන්ම රැගෙන යාමද සිදු කළ හැක. මෙම සියලුම කර්තව්‍යයන් සඳහා උව පද්ධති (hydraulics) හාවිතා කරයි.
- (a) හාරයන් එක්වීම සඳහා හාවිත කරන උව පිළික පද්ධතියක් සහිත යාන්ත්‍රික බකටුවක් (mechanical bucket) පහත රුපයේ දැක්වේ.

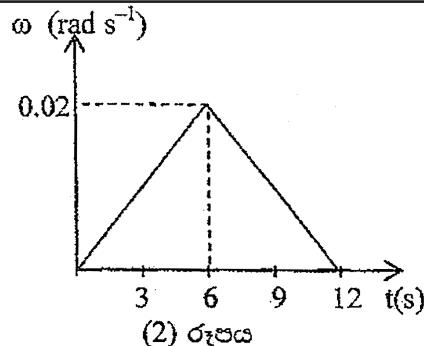

(1) රුපය

ඉහත (1) රුපයෙහි පෙන්වා ඇති F බලය සපයනු ලබන්නේ එම රුපයේ ම පෙන්වා ඇති උව පද්ධතිය හාවිතයෙනි. C ලක්ෂායේදී F බලයක් යෙදිය යුතුය. ප්‍රධාන පොම්පයේ ඇති පිස්ටනයෙහි හරස්කඩ වර්ගලය 5 cm^2 වන අතර C ලක්ෂායේදී ඇති පිස්ටනයෙහි හරස්කඩ වර්ගලය 100 cm^2 වේ. F බලය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන පොම්පයේ ඇති පිස්ටනයට 1000 N ක බලයක් (F_1) සැපයිය යුතුය. AD කොටස අවල වන අතර AB කොටස A වටා සුම්ව නුමණය විය හැකි පරිදි A හි දී සුම්වව අසවි කර ඇත.

- (i) F හා F_1 අතර සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනගා ගැනීමට හාවිතා කළ යුතු මූලධර්මය කුමක් ද?
- (ii) ඉහත (a) (i) හි සඳහන් කළ මූලධර්මය ලියා දක්වන්න.
- (iii) F හි අගය සොයන්න.
- (iv) උව පොම්පයේ සම්පිළික තෙල්වල පිළිනය කොපමණ ද?
- (v) (1) රුපයෙහි පෙන්වා ඇති පරිදි, ලේඛන බාහුව සහ යාන්ත්‍රික බකටුව සමතුලිතකාවයේ පවත්වා ගැනීම සඳහා, උව පද්ධතියක් හාවිතයෙන් C ලක්ෂායේදී F බලයක් යෙදිය යුතුය. F හි දිගාව AB ට ලුම්ක වේ. ලේඛන බාහුව සහ යාන්ත්‍රික බකටුවේ ස්කන්ධය 1000 kg වේ. යාන්ත්‍රික බකටුවෙන් එසවිය හැකි උපරිම හාරය W නම් A වටා සුර්ණ ගැනීමෙන් W හි අගය සොයන්න. අදාළ දිග ප්‍රමාණයන් රුපයේ ලකුණු කර ඇත.

- (b) දැන්, A සන්ධිය වටා ප්‍රමුණය වන ලෝහ බාහුව සහ එයට සම්බන්ධිත හාරය සමග යාන්ත්‍රික බකවුව සලකන්න. එම ප්‍රමුණයට අදාළ කේෂීක ප්‍රවේගය (γ) කාලය (t) ප්‍රස්ථාරය (2) රුපයෙහි දක්වා ඇත. මෙම ප්‍රමුණය තුළ ඉතිරි කොටස් අවලව පවතින බව සලකන්න. A හරහා යන අක්ෂයක් වටා ලෝහ බාහුව සමග එයට සම්බන්ධිත හාරය සමග යාන්ත්‍රික බකවුවේ අවස්ථීති සූර්ණය 1200 kgm^2 ලෙස ගන්න.

(2) රුපය

- (i) (2) රුපයෙහි පෙන්වා ඇති වලිතයේ (0 - 6) s දක්වා කාලය තුළ ලෝහ බාහුව සමග එහි ඇමිනුම් වල කේෂීක ත්වරණය ගණනය කරන්න.
- (ii) (2) රුපයෙහි පෙන්වා ඇති වලිතයේ මුළු 6 s තුළ මෙම බාහුව මත එන්පිමෙන් ඇති කරන ව්‍යාච්‍රතය ගණනය කරන්න.
- (iii) (2) රුපයේ පෙන්වා ඇති 12 S තුළ, බාහුවේ කේෂීක විස්තාපනය සොයන්න

- (c) මෙම බැකෝ යන්තුය තිරස් සෘජු පාරක 72 kmh^{-1} ඒකාකර ප්‍රවේගයෙන් ගමන් ගන්නා විට වලිතයට එරහි ප්‍රතිරෝධී බලය 0.025 Nkg^{-1} වේ. මෙම බැකෝ යන්තුයේ මුළු ස්කන්ධය $10\,000 \text{ kg}$ නම්, එම ප්‍රවේගයේ දී මෙම බැකෝ යන්තුයේ ජවය (ක්ෂමතාව) සොයන්න.

- (d) පසුව මෙම බැකෝ යන්තුය තිරසට 12° ආනත වූ නැග්මක් සහිත මාර්ගයක ඉහත (c) ජවයෙන්ම ඉහළට ගමන් කරයි. මෙහි දී වලිතයට එරහි ප්‍රතිරෝධී බලය 3 N kg^{-1} වේ නම්, මෙම බැකෝ යන්තුය ඉහළට ගමන් කරන උපරිම ප්‍රවේගය සොයන්න. [$\sin(12^\circ) = 0.2$ ලෙස ගන්න.]

(06) (a) ආකිමිචිස්ගේ මූලධර්මය සඳහන් කරන්න.

- (b) සනකම 20 cm වන ලැල්ලක් ජලය මත පාවේ. ලැල්ලේ සනත්වය 800 kgm^{-3} ද ජලයේ සනත්ව 1000 kgm^{-3} ද නම්,

- (i) ජලය තුළ ගිලි ඇති උස කොපමණ ද?
- (ii) දැන් ලැල්ල මතට 60 kg ක් බර මිනිසේක් නගිය නම්, මිනිසාට ආපදාවක් නොවීම සඳහා ලැල්ලට තිබිය යුතු අවම වර්ගේලය කොපමණ ද?

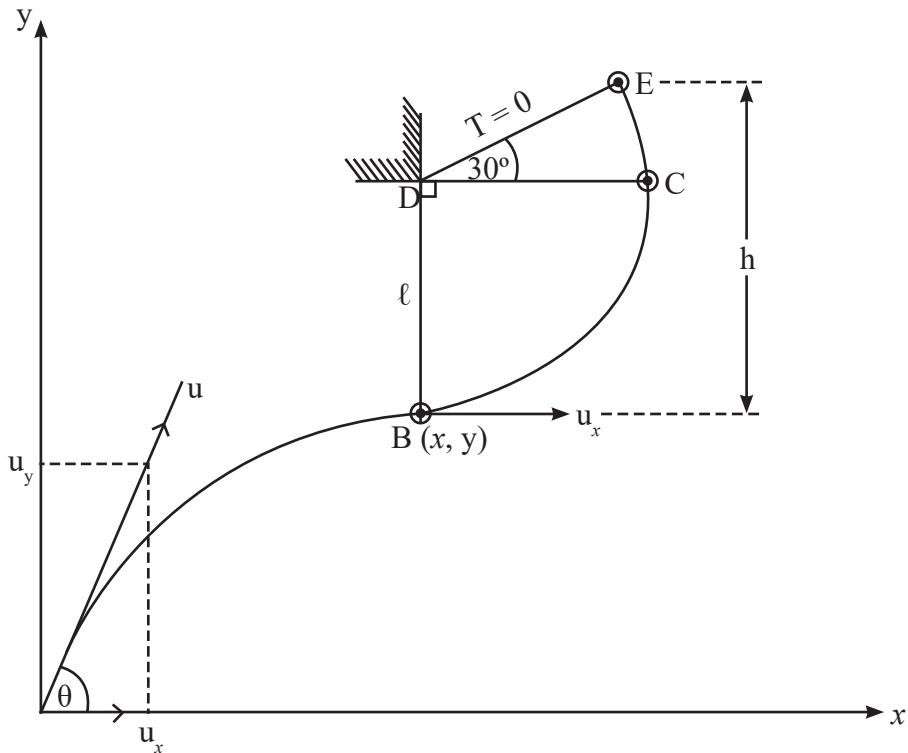
- (c) (i) ලැල්ලේ වර්ගේලය 2 m^2 නම් ලැල්ල ජලය මත නිදහස් පාවෙමින් තිබිය දී සනත්වය 1200 kgm^{-3} වූ ද්‍රව්‍යයකින් සුදුනු සන වස්තුවක් ලැල්ලේ යටි පැත්තෙන් පතුලට සවිකල හොත් ලැල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම ජලයේ ගිලි පාවේ නම්, සවි කළ සන වස්තුවේ ස්කන්ධය කොපමණ ද?

- (ii) සන වස්තුව පතුලට සවි කිරීම වෙනුවට පතුලට තන්තුවකින් සම්බන්ධ කළේ නම් තන්තුවේ ආතනිය සොයන්න. (තන්තුවේ බර නොසලකා හරින්න.)
- (iii) යම් මොහොතක තන්තුව කැඩී ගියේ නම් ලැල්ල ඉහළ නැගීම අරඹන ත්වරණය සොයන්න.

- (d) මුළු පරිමාව 4 m^3 ක් වූ හිස් බෝට්ටුවක් මුහුදේ දී එහි පරිමාවෙන් $\frac{1}{8}$ ක් ගිලි පාවේ. එය තුළ 3060 kg ක ස්කන්ධයෙන් යුත් හාන්ච පටවා ඇති විට එහි පරිමාවෙන් $\frac{7}{8}$ ක් ගිලි ඇති බව තිරික්ෂණය විය. මෙම බෝට්ටුව මුහුදෙන් ගමන් අරඹා සනත්වය 1000 kgm^{-3} වූ මිරිදිය කළපුවකට ඇතුළු විය.

- (i) මුහුදු ජලයේ සනත්වය සොයන්න.
- (ii) බෝට්ටුවේ ස්කන්ධය සොයන්න.
- (iii) කළපුවට ඇතුළු වූ පසු බෝට්ටුවේ කවර පරිමාවක් ජලය තුළ ගිලි පවතී ද?
- (iv) කළපුව තුළ දී බෝට්ටුවට පැටවිය හැකි උපරිම ස්කන්ධය (මෙය බෝට්ටුව ගිලිමේ සීමාකාරී අවස්ථාව ලෙස සලකන්න.) කොපමණ ද?

(07)

තිරස සමග θ කෝණයක් සාදන සේ m ස්කන්ධය ඇති උණ්ඩයක් 50 ms^{-1} ප්‍රවේශයකින් විදිනු ලැබේ. එහි උපරිම ප්‍රක්ෂීප්ත ලක්ෂයේ දී එය දිග මිටර $10/3$ වූ සැහැල්ල අවිතනා තන්තුවකින් එල්ලා ඇති ස්කන්ධය 3 m වන ගෝලයක ගැටී එය තුළට කා වදී. ගැටුමෙන් පසු තන්තුව 120° කෝණයක් සාදන පරිදි ඉහළ නම්. $g = 10 \text{ ms}^{-2}$

- m උණ්ඩය වලිතය ආරම්භ කරන ප්‍රවේශයේ තිරස් හා සිරස් සංරචක θ ඇසුරින් ලියන්න.
- ප්‍රක්ෂීප්තයේ උපරිම ලක්ෂයේ දී ප්‍රවේශය θ ඇසුරින් කොපමණ ද?
- උණ්ඩය 3 m ස්කන්ධ සමග ගැටුම සඳහා ගම්කා සංස්ථීති නියමය ලියන්න. පද්ධතිය වලිතය අරණින ප්‍රවේශය V_x ලෙස ගන්න. V_x සඳහා ප්‍රකාශනය සකසන්න.
- (i) B සහ E ලක්ෂ සලකා B හිදී පද්ධතියේ ප්‍රවේශය සෙවීම සඳහා ඔබ යොදාගන්නා මූලධර්මය සඳහන් කරන්න.
(ii) එනයින් B හිදී පද්ධතියේ ප්‍රවේශය සොයන්න.
(iii) θ හි අගය සොයන්න. (අංශක වලින් අවශ්‍ය නැත.)
(iv) C හිදී තන්තුව තිරස් වනවිට තන්තුවේ ආතතිය ගණනය කරන්න. ($m = 1 \text{ kg}$ ලෙස ගන්න.)
- (i) ස්කන්ධ පද්ධතිය C ට ලැගාවන විටම තන්තුව කැඩී ගියේ නම් ස්කන්ධ ඉත්පසු ඇති කරන වලිතයේ ස්වභාවය පැහැදිලි කරන්න.
(ii) තන්තුව කැඩීනු මොහොතේ සිට වස්තුව පොළවට වැට්ටෙමට කොපමණ කාලයක් ගත කරයි ද? $\sqrt{10.66} = 3.25$ ලෙස ගන්න.
- පොළවට පතිත වීම තෙක් උණ්ඩය ආරම්භයේ සිට කොපමණ තිරස් දුරක් ගමන් කර තිබේ ද?

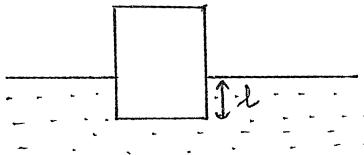
(08) සරල අනුවර්තිය වලිතය නිරුපණය කරන පොදු සමීකරණය $a = -w^2x$ වේ. මෙම w යනු කෝනික ප්‍රවේගයයි.

(i) මෙම වලිතයට අදාළ ත්වරණ - විස්ත්‍රාපන ප්‍රස්ථාරය ඇද දක්වන්න.

(ii) සරල අනුවර්ති වලිතයක යෙදෙන වස්තුවක කාලය t , වන අවස්ථාවේ දී විස්ත්‍රාපනය x , $x = 0.5 \sin(2t + 1)$ යන සමීකරණයෙන් නිරුපණය කරයි. මෙම වලිතයේ

(a) විස්ත්‍රාපනය	(b) කෝනික ප්‍රවේගය	(c) ආවර්ත කාලය
(d) සංඛ්‍යාතය	(e) කාලාරමිහක කෝණය සොයන්න.	

(iii) පහත රුපයේ දැක්වෙන්නේ ස්කන්ධය M වන, A ඒකාකාර හරස්කඩක් ඇති වස්තුවක් සහනත්වය d වන ද්‍රවයක් තුළ සමතුලිතව පවතින ආකාරයයි.

මෙම වස්තුව x කුඩා දුරක් දුවයේ ගිල්වා මුදා හැරීමෙන් දෙශ්ලනය කළ පසු එහි දෙශ්ලන ආවර්ත කාලය $T = 2\pi \sqrt{\frac{\ell}{g}}$ බව පෙන්වන්න.

(iv) සරල අනුවර්ති වලිතයක යෙදෙන වස්තුවක ආවර්ත කාලය 8 s වේ. කාලය $t = 0$ දී වස්තුව එහි දෙශ්ලන ක්න්දයේ පිහිටයි. වලිතයේ 1 වන හා දෙවන තත්පර තුළ වස්තුව ගමන් ගන්නා දුර ප්‍රමාණ අතර අනුපාතය සොයන්න.